

EK 2008

ING publiceert over de waarde van het Europees Kampioenschap voetbal voor de Nederlandse bevolking. Van de Nederlanders heeft ongeveer dertig procent 96 euro over voor de kampioenschapstitel, wat neerkomt op een gemiddelde van ongeveer dertig euro per Nederlander. Duitsers hebben gemiddeld het meeste over voor de titel: tachtig euro per persoon. ING merkt hierbij op dat naast deze dertig euro Nederlandse consumenten ook op andere manieren geld uitgeven aan het EK, waardoor de werkelijke waardering van een titel hoger ligt. Zo wordt er voor zeventig miljoen euro aan oranjeproducten uitgegeven en zorgt het EK voor een verhoging van het gokgedrag, aanschaffen van kant-en-klaarmaaltijden en een snellere aankoop van een grote televisie. Uit het rapport blijkt ook een irrationele waardering van de vrije tijd van Nederlanders: in plaats van dertig euro wil de gemiddelde Nederlander een vakantiedag opgeven voor de titel, terwijl de gemiddelde Nederlander meer dan dertig euro per dag verdient.

ING (2008) *EK-nomie. De waarde van het Europees Kampioenschap voetbal*. Amsterdam: ING Groep.

Voedselproductie

De wereldbevolking is de afgelopen tien jaar toegenomen en ook de hoeveelheid voedsel per persoon is gemiddeld gestegen met vier procent. Ook in de toekomst wordt verwacht dat de totale vraag naar voedsel alleen maar verder zal stijgen. Wat dit betekent voor de landbouw in Europa onderzoekt Rijk van het **Landbouw Economisch Instituut**. Rijk verwacht dat Europa in de toekomst in toenemende mate voedselproducent voor andere delen van de wereld zal zijn. Hiervoor is een productiestijging nodig. Rijk ziet hierin een belangrijke rol voor Europa en Nederland weggelegd in het overbrengen van kennis naar laagproductieve gebieden.

Rijk, P. (2008) *Landbouwgronden in Europa. Analyse van en visie op gewasopbrengsten, bevolking en milieu*. Den Haag: Landbouw Economisch Instituut.

Landbouw

De **Sociaal Economische Raad** adviseert het kabinet in het rapport *Waarden van de Landbouw*. De SER stelt dat de landbouw een belangrijke rol vervult op het gebied van milieu en het in stand houden van het landschap. Landbouw kent zowel positieve als negatieve externe effecten. Als positief effect noemt de SER de kwaliteit van het landschap en als negatief effect wordt de aantasting van het grondwater door emissies van de landbouw genoemd. De SER pleit ervoor om vanaf 2013 de huidige landbouwsubsidies van de EU, die veelal gericht zijn op inkomenssteun van boeren, om te zetten in betalingen die gekoppeld zijn aan de maatschappelijke doelen die de subsidies nastreven, zoals natuurbeheer.

SER (2008) *Waarden van de Landbouw*. Den Haag: Sociaal Economische Raad.

Ontwikkeling Afrika

In het *African Development Report* bericht het **OECD Development Centre** over de ontwikkelingen in Afrika. De laatste vier jaar heeft Afrika een recordgroei doorgemaakt, die in 2007 opliep tot 5,5 procent. De OECD verwacht dat deze groei voor de olie-exporterende landen verder zal toenemen en voor olie-importerende landen enigszins zal afnemen. Speciale aandacht in het rapport gaat uit naar de rol die *private equity* kan spelen in de groei van Afrika. Door belangrijke hervormingen van Afrikaanse overheden op het gebied van directe buitenlandse investeringen is deze kapitaalstroom in 2006 verdrievoudigd. Naast kansen signaleert het rapport bedreigingen voor Afrika zoals hoge voedselprijzen en een afnemende politieke stabiliteit.

OECD Development Centre (2008) *African Development Report 2008*. Parijs: Organisation for Economic Co-operation and Development.

Technische arbeidsmarkt

In de publicatie *Factor Arbeid* stelt **ECORYS** dat de arbeidsmarkt voor technisch geschoolden volop in beweging is door de snelle globalisering. Globalisering roept volgens ECORYS vaak negatieve sentimenten op en wordt veelal als een bedreiging gezien. ECORYS probeert dit beeld te nuanceren en beroept zich daarbij onder andere op de scheepsbouw. De concurrentie is toegenomen in deze markt, maar door sterk te innoveren konden Nederlandse scheepsbouwers in de markt blijven. Voor ECORYS geldt dat technisch geschoolde arbeiders zich moeten voorbereiden op een leven lang leren en zich breed moeten laten scholen om te overleven op de technische arbeidsmarkt. Van de werkgevers wordt op hun beurt verlangd dat zij werknemers uitdagend werk blijven aanbieden.

ECORYS (2008) *Factor Arbeid*. Rotterdam: ECORYS.

Werk en studieresultaten

DeSimone onderzoekt in een discussieartikel voor het **National Bureau for Economic Research** wat de invloed van een bijbaan tijdens de studietijd is op de studieresultaten van de student. Aan de ene kant kunnen studenten vaardigheden ontwikkelen die ze in hun studie kunnen gebruiken, terwijl de bijbaan aan de andere kant tijd kost die ook aan studeren besteed had kunnen worden. DeSimone vindt dat een extra uur werken per week zorgt voor een verlaging van het gemiddelde cijfer van het studiejaar van ongeveer 0,011 punt. DeSimone stelt dat hier een mogelijke rol voor de overheid ligt, bijvoorbeeld door studenten financieel te steunen zodat zij een lagere motivatie tot werken hebben.

DeSimone, J. (2008) *The impact of employment during school on college academic performance*. NBER Working paper no. 14006.

SINDS 1916

Beloningsverschil sectoren

In het kader van de huidige krapte op de arbeidsmarkt onderzoeken Román en Schippers voor de **Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek** de aantrekkelijkheid van de collectieve versus de particuliere sector voor werknemers. Zij vinden dat de particuliere sector relatief hoge beloningen kent, terwijl de collectieve sector meer zekerheid en betere secundaire arbeidsvoorwaarden biedt. Román en Schippers vinden dat het beloningsverschil toeneemt met het aantal opleidingsjaren. Elk jaar extra opleiding zorgt voor een loonverschil tussen de particuliere en collectieve sector van 0,03 procent voor mannen. Voor vrouwen is dit verschil groter, namelijk 0,12 procent per opleidingsjaar. Román en Schippers concluderen dat de collectieve sector als werkgever met name aantrekkelijk is voor vrouwen en laagopgeleiden.

Román, A. en J. Schippers (2008) *The competitive edge: sector appeal during periods of labor scarcity*. Tilburg: Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek.

Pensioenen buitenland

De **Sociale Verzekeringsbank** richt in zijn jaarverslag de aandacht op sociale verzekeringen over de landsgrenzen. Meer dan een half miljoen Nederlanders wonen of werken op het moment in het buitenland en honderdduizenden die in een ander land geboren zijn, werken in Nederland. Dit levert moeilijkheden op wanneer bijvoorbeeld de AOW moet worden berekend, aldus de SVB. Om dit transparanter te maken wil de SVB op een eenvoudige manier informatie geven over het soort uitkering en de hoogte ervan, waarop aanspraak gemaakt kan worden.

SVB (2008) *Jaarverslag 2007 wereldverhalen*. Amstelveen: Sociale Verzekeringsbank.

Onveiligheid

Reep van het **Centraal Bureau voor de Statistiek** laat zien dat onveiligheidsgevoelens bij de Nederlandse bevolking zijn afgenomen. In 2005 voelde ongeveer een kwart van de bevolking zich wel eens onveilig en in 2008 is dit gedaald tot ongeveer een vijfde. Vrouwen blijken zich vaker onveilig te voelen dan mannen. De onveiligheidsgevoelens nemen verder toe naarmate iemand in een stedelijker gebied woont en 's avonds voelt men zich onveiliger dan overdag.

Reep, C. (2008) *Onveiligheidsgevoel daalt, ook in eigen buurt*. Voorburg/Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.

SINDS 1916

Aanschafbelasting voertuigen

Besseling *et al.* van het **Centraal Planbureau** en het **Milieu en Natuur Planbureau** schatten de kosten en baten van het omzetten van de aanschafbelasting (bpm) op motorrijtuigen in een kilometerheffing. De baten zijn een beter milieu en vermindering van congestie. De maatschappelijk wenselijke mobiliteit, wordt echter verlaagd. Verder stellen Besseling *et al.* dat het bezit van een auto goedkoper wordt door afschaffing van de aankoopbelasting, zodat meer auto's aangeschaft worden. Dit verhoogt het autogebruik. De conclusie van de auteurs is dat een complete afschaffing van de aankoopbelasting niet loont, maar een gedeeltelijke omzetting wel.

Besseling, P., K. Geurs, H. Hilbers, R. LeBouille en M. Thissen (2008) *Effecten van de omzetting van de aanschafbelasting op personenauto's in een kilometerprijs*. Den Haag: Centraal Planbureau en Milieu en Natuurplanbureau.

Centrale bank blut

Buiter stelt zich in een *Policy Insight* voor het **Centre for Economic Policy Research** de vraag of een centrale bank failliet kan gaan. Als voorbeeld noemt hij de centrale bank van Zimbabwe, waar de inflatie opgelopen is tot 10.000 procent. In principe kan een centrale bank altijd zijn schulden betalen, omdat hij altijd geld kan bijdrukken. Volgens Buiter treden er echter problemen op als de schulden van een centrale bank niet in binnenlandse, maar in buitenlandse valuta zijn. Een centrale bank is dan gebonden aan de hoeveelheid buitenlandse valuta die hij bezit. Buiter voorziet problemen voor de Europese Centrale Bank als deze kapitaalmarktverliezen maakt, omdat er geen regels zijn over hoe de ECB eventuele kapitaalverliezen kan aanvullen.

Buiter, W. (2008) *Can central banks go broke? Policy Insight no. 24: Centre for Economic Policy Research*.

Administratieve lasten

Het **Ministerie van Financiën** brengt een voortgangsrapportage uit over de vermindering van de administratieve lasten. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen administratieve lasten die voortkomen uit Europese regelgeving en die voortkomen uit nationale regelgeving. De grootste administratieve lasten komen voort uit regelgeving van het Ministerie van Financiën met in totaal 3.795 miljoen euro, meer dan de drie ministeries bij elkaar die na het Ministerie van Financiën de meeste administratieve lasten veroorzaken. Nieuw in de meting van de administratieve lasten is de enquête belevingsmonitor waarmee de irritatiegraad van regels wordt gemeten. Het Ministerie van Financiën meldt dat de administratieve lasten in 2007 met vier procent gedaald zijn.

Ministerie van Financiën (2008) *Merkbaar minder. Voortgangsrapportage regeldruk bedrijven 2008*. Den Haag: Ministerie van Financiën.